

PREDSTAVLJAMO: ŠAMPIONI ODRŽIVOSTI - PRIMERI DOBRE PRAKSE DOPRINOSA BIZNIS SEKTORA AGENDI 2030

Poslovni sektor prepoznat je kao jedan od značajnih činilaca koji kroz svoje aktivnosti, s jedne strane, može značajno da doprinese, ili s druge strane, značajno uspori dostizanje Ciljeva održivog razvoja. U namjeri da ukažu na konkretne primere kojima poslovni sektor u Srbiji doprinosi sprovodenju Agende 2030, a koji mogu da posluže kao inspiracija i motivacija predstavnicima šire poslovne zajednice za angažovanje i akciju, Forum za odgovorno poslovanje i Smart kolektiv su, na kraju nedavno održane „Nedelje održivog razvoja i poslovanja“ u okviru Platforme „Održivi razvoj za sve“, prepoznali i nagradili primere dobre prakse. Predstavljamo vam projekte koji su sprovedeni tokom 2020. i 2021. godine, a koji su sastavni deo poslovnih strategija i dugoročnih ciljeva kojima ove kompanije pokazuju svoju posvećenost sprovodenju Agende 2030.

„Kroz prepoznavanje primera dobrih praksi, ukazujemo na značaj koji doprinos poslovnog sektora može pružiti Agendi 2030, kao i da su Ciljevi održivog razvoja kompatibilni sa poslovnim strategijama i duboko ukorenjeni u poslovne aktivnosti. Nadamo se da ćemo u narednom periodu imati sve više „Šampiona održivosti“, koji gradeći odgovoran odnos prema životnoj sredini i društvu u kome posluju, preduzimanjem inicijative i uvodenjem inovativnih modela angažovanja, grade i sopstveni put do održivosti“, izjavio je Neven Marinović, izvršni direktor Forum za odgovorno poslovanje i direktor Smart kolektiva.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

Upoznajte ŠAMPIONE ODRŽIVOSTI 2021:

ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcilju 12.3 Agende 2030

Delhaize Serbia

Projekat: Tanjir po tanjir

„Tanjir po tanjir“ je prva digitalna platforma za doniranje hrane u Srbiji, koja je kreirana kako bi se pojednostavio proces doniranja hrane i kako bi se na godišnjem nivou doprlo do što većeg broja krajnjih korisnika. U program je uključeno preko 100 prodavnica Maxi, Mega Maxi, Tempo, Shop&Go i preko 60 humanitarnih organizacija koje preuzimaju voće i povrće za preko 7500 krajnjih korisnika.

Ova inicijativa nastavak je strateške saradnje kompanije Delhaize sa organizacijom Banka hrane zahvaljujući kojoj je od 2015. godine donirano preko 5000 tona voća i povrća. Inicijativa je takođe direktno povezana sa strateškim ciljem kompanije da efikasno upravlja viškovima hrane i da za viškove hrane, koji su i dalje bezbedni za ljudsku upotrebu, obezbedi njihovu najkorisniju primenu.

PODSEĆAMO:

Cilj 12.3 glasi - Do 2030. prepovoliti globalni otpad od hrane po glavi stanovnika na nivou maloprodaje i potrošača i smanjiti gubitke hrane u proizvodnji i lancima snabdevanja, uključujući gubitke posle žetve

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcijelu 2.3 Agende 2030

Delta holding

Projekat: Naše selo

„Naše selo“ je jedinstven projekt kojim Delta holding pokreće razvoj poljoprivrede i obnovu sela u Srbiji. Započet je u selima Dubočane i Mala Jasikova, kod Zaječara. Osnova razvoja poljoprivredne proizvodnje malih proizvođača je prenošenje znanja o savremenoj proizvodnji, podrška u finansiranju i plasmanu. Projekat obuhvata 40 farmi za koje su urađeni planovi razvoja, organizovana 62 stručna predavanja, posete

farmama i imanjima Delta Agrara i poljoprivrednom sajmu. U saradnji sa Erste Bankom podržano je 20 poljoprivrednih gazdinstava kroz razvojne kredite i prilagođenu nefinansijsku podršku. Tokom pandemije pokrenuta je akcija „Pijaca Naše selo“ čiji je cilj prodaja proizvoda sa sela zaposlenima Delta Holdinga, a sve radi obezbeđenja sigurnog plasmana i prihoda meštanima sela. Važan segment opstanka sela je i unapredjenje društvenih i kulturnih sadržaja - uz podršku kompanije, renovirane su škole u oba sela, obezbeđen nov školski namestaj kao i sprave za časove fizičkog. Takođe, obnovljene su prostorije mesne zajednice za edukaciju i okupljanje.

PODSEĆAMO:

Cilj 2.3 glasi - Do 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane, a posebno žena, autohtonih naroda, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, kroz bezbedan i jednak pristup zemljištu, drugim proizvodnim resursima i podacima, saznanjima, finansijskim uslugama, tržištima i mogućnostima za ostvarivanje dodatne vrednosti, odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcilju 8.5 Agende 2030

ManpowerGroup Srbija

Projekat: Poslovna inkluzija – ravnopravna šansa za zaposlenje

Budući da se ManpowerGroup bavi zapošljavanjem, kompanija je prepoznaла nedostatak vidljivosti određenih grupa koje se ponekad nazivaju „teže zapošljivijim“, a sa druge strane prepoznała mogućnost da svojom stručnošću i tržišnom prednošću pomognu i zagovaraju ravnopravnost i vidljivost u lokalnoj poslovnoj zajednici.

Cilj projekta bio je osnaživanje za zaposlenje na osnovu posebno razvijene metodologije

rada sa svakom ciljnom grupom – OSI, mladi bez roditeljskog staranja i osobe preko 50 godina starosti, gde je postignuta uspešnost od 93% za ovaj cilj. Preko 120 učesnika je prošlo kroz program, akao rezultat prvog ciklusa, 44 osobe su se zaposleли (od toga 25 OSI, 8 mlađih bez staranja i 11 osoba starosti preko 50). Kompanija planira da nastavi sa sprovodenjem ovog programa i proširi obuhvat ciljnih grupa.

PODSEĆAMO:

Cilj 8.5. glasi - Do 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, uključujući i mlade ljude i osobe sa invaliditetom, kao i jednaku platu za rad jednakе vrednosti

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizveden u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

**ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcijevima 7.2 Agende 2030
Coca-Cola HBC Srbija**

Projekat: Upotreba 100% električne energije iz obnovljivih izvora

Strategija održivosti kompanije predviđa da stanice za punjenje koje rade na teritoriji EU i Švajcarske do 2025. godine pređu na 100% obnovljive izvore energije, što je poslovna jedinica u Srbiji ostvarila 2021. godine.

Ključni rezultat projekta je smanjenje ugljeničkih emisija za 43% ili 13.192 tona CO₂ emisija iz direktnih operacija u 2020. godini u odnosu na 2019.

Prelazak na 100% obnovljive energije jedan je od ciljeva kompanije u okviru dugoročne strategije prelaska na ugljenično neutralno poslovanje do 2040. godine. U tom cilju, kompanija planira da do 2030. godine smanji svoju emisiju gasova sa efektom staklene bašte za 25%, a u narednoj dekadi za još 50%. Kako bi uticala na emisije treće strane, kompanija će nastaviti da proširuje svoju saradnju sa dobavljačima, a gde ne bude u mogućnosti da iskoreni emisije u potpunosti, ublažiće ih ili eliminisati ulaganjem u druge mere za zaštitu klime.

PODSEĆAMO:

Cilj 7.2 glasi - Do 2030. značajno povećati udio obnovljive energije u globalnom energetskom miksu

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcipu 9.3 Agende 2030

Erste Banka

- Projekat: Korak po korak

Program „Korak po korak“ Erste Banke u Srbiji podržava preduzetnike sa istorijom poslovanja manjom od 24 meseca u osnaživanju njihovih biznisa, zatim socijalna preduzeća bez obzira na dužinu poslovanja, kao i nove biznis ideje koje karakteriše održivost i tržišni potencijal, nudeći im pristup osnovnim finansijskim proizvodima (kredit za obrtni kapital i za investicije), adekvatne finansijske savete i

biznis trening, kao i kontinuirano mentorstvo nakon finansiranja.

U prethodnih 5 godina, u Srbiji je kreditnu podršku kroz ovaj program dobilo preko 350 klijenata ukupne vrednosti od 3,6 miliona evra. Edukativnu platformu aktivno koristi 6.500 korisnika, dok je mentorski tim pružio preko 500 mentorskih sesija početnicima u poslovanju. Program je doprineo stvaranju preko 400 novih radnih mesta.

PODSEĆAMO:

Cilj 9.3. glasi - Povećati pristup malih industrijskih i ostalih preduzeća finansijskim uslugama, posebno u zemljama u razvoju, što obuhvata i povoljne kredite, i povećati njihovu integraciju u lance vrednosti i u tržišta

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno of strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcijlu 6.3 Agende 2030
Nestlé Adriatic S
Projekat: Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Nestlé kompanija je posvećena očuvanju prirodnih resursa, doprinosu dostupnosti ovog resursa zajednicama širom sveta, naročito najugroženijim, očuvanju kvaliteta voda kroz svoju platformu „Caring for Water“. Projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda je započeo 2012. godine kao deo Nestlé strategije i usklađivanja sa zakonskom regulativom i

dobrom praksom upravljanja otpadnim vodama.

Danas u Srbiji, Nestlé ima najmodernejše postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, što je ujedno i najveća lokalna investicija kompanije, u iznosu od 1,2 miliona evra. Pored najsvremenijeg postrojenja, Nestlé primenjuje stroga pravila u svom poslovanju u cilju očuvanja, prečišćavanja i uštede vode, pa je, između ostalog, samo u 2020. godini prečišćeno 24.000 kubnih metara vode. Na ovaj način srpska fabrika Nestlé svakog dana prečisti 65.000 litara vode i učini je čistom i bezbednom za upotrebu. Poređenja radi, četvoročlana porodica troši 600 litara vode mesečno.

PODSEĆAMO:

Cilj 6.3 glasi - Do 2030. unaprediti kvalitet vode smanjenjem zagađenja, eliminisati odlaganje i na najmanju moguću meru svesti ispuštanje opasnih hemikalija i materija, prepovoliti ideo neprečišćenih otpadnih voda i značajno povećati recikliranje i bezbednu ponovnu upotrebu na globalnom nivou.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ŠAMPION ODRŽIVOSTI 2021 - Za izuzetan doprinos potcijlu 12.5 Agende 2030 Lidl Srbija

- Projekat: Smanjenje plastike

Kompanija je na globalnom nivou razvila sopstvenu strategiju odgovornog odnosa prema plastičnoj ambalaži, pod nazivom REset Plastic, koja definiše opšte i specifične ciljeve na nivou grupe i za pojedinačne zemlje članice, uključujući Lidl Srbija, a kroz smanjenje upotrebe, redizajn, recikliranje, uklanjanje plastike iz prirode i inovacije. Lidl je postavio cilj da do 2025. godine smanji upotrebu plastike za 20%, da 100% ambalaže za robnu marku u najvećoj meri može da se reciklira i

da u plastičnoj ambalaži robne marke koristi u proseku 20% reciklata. Program u Srbiji započet je 2020. godine, smanjenjem plastike u okviru privatnih brendova i assortimana, sprovodenjem inicijativa koje daju odlične i brze rezultate, a neke od mera obuhvatile su: 1) uvođenje višekratne vrećice za voće i povrće u deo stalnog assortimana i navikavanje potrošača na njihovo korišćenje, 2) ukidanje jednokratne plastike kroz povlačenje plastičnog escajga iz prodaje i uvođenje zamenskog assortimana, 3) smanjenje ambalaže Alesto - bez smanjenja zapremine proizvoda, smanjeno je samo pakovanje 4) „Zbogom plastičnim kesama“ - ukidanje potrošačkih plastičnih kesa u celoj Srbiji; potrošačima su na raspolaganje ostavljene papirne kese i višekratni cegeri od platna ili recikliranog materijala, 5) ukidanje poklopaca sa dela mlečnih proizvoda, čime se na godišnjem nivou može uštedeti i do 12 tona plastike, 5) uvođenje različitih proizvoda od recikliranog materijala ili u pakovanjima alternativnim plastičnim, kao što su štapići za uši bez plastike, patike od recikliranih boca, itd.

PODSEĆAMO:

Cilj 12.5 glasi - Do 2030. značajno smanjiti proizvodnju otpada kroz prevenciju, redukciju, recikliranje i ponovno korišćenje.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

Tekst je proizведен u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs